

V údajích o nové mzdě (čís. 9) je dlužno vyplniti rubriku

a) Mzda na penězích pouze v té řádce, která se týká mzdy smlouvené nebo v podniku obvyklé, tedy buď údaje o mzdě denní, týdenní nebo měsíční. Je-li v zaměstnání (na příklad v zemědělském podniku) obvyklou mzda roční, považuje se za mzdu měsíční její dvanáctina.

Není-li zaměstnanec v týdnu nebo v měsíci plně zaměstnán, je denní mzdou podíl mezi vydělanou mzdou v uvedeném období a počtem jeho pracovních dnů.

Smluví-li se mzda podle jiného měřítka, dlužno v příslušné rubrice mzdy týdenní nebo měsíční uvésti mzdu, jež přísluší pravděpodobně jako střední za týden nebo měsíc (§ 12, odst. 3.)

b) Naturální požitky, jejichž hodnotu určují politické úřady, jest udati pouze podle druhu (byt, strava, světlo, otop, druh a obsah deputátu, služební oblek a pod.).

c) Dávky osob třetích buďtež udány částkou, která pravděpodobně přísluší jako střední za týden nebo měsíc.

Je-li smlouvena mzda týdenní nebo měsíční (služné), dlužno vyplniti rubriku o tom, zdali práce pojistné povinnosti podléhající konají se po 7 dnů, případně po celý měsíc.

Instrukce Ústřední sociální pojišťovny, č. j. 476-S-1926 ze dne 19. července 1926 o předpisu a stanovení výše pojistného.

1. Všem nemocenským pojišťovnám.
2. Všem svazům nemocenských pojišťoven.

Dne 1. července 1926 nabyl účinnosti zákon ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří (zákon o sociálním pojištění). Jím se dostává invalidního a starobního pojištění 2½ milionům zaměstnanců a zajištění jejich rodinným příslušníkům. Uskutečňuje se tak veliké dílo, po kterém široké vrstvy národa po léta volaly. Zdárné provedení zákona, který je vybudován na nejužší součinnosti nemocenských pojišťoven s Ústřední sociální pojišťovnou, již od prvních počátků nutně vyžaduje harmonické spolupráce těchto činitelů.

Ústřední sociální pojišťovna obrací se na nemocenské pojišťovny (pokladny) se žádostí, aby ze všech svých sil přispěly k tomu, aby se dosáhlo účelu zákonem sledovaného měrou co nejplnější k dobru těch, kterým zákon přináší pomoc a podporu v dobách pro ně nejtěžších. Z tohoto hlediska bude Ústřední sociální pojišťovna dojísta chápatí dozor nad prováděním nemocenského pojištění, k němuž je povolána podle § 86 zákona a Ústřední sociální pojišťovna očekává, že z téhož hlediska budou i nemocenské pojišťovny chápatí úkoly, svěřené jim při provádění pojištění invalidního a starobního.

Řádné včlenění nemocenských pojišťoven do velkého systému organizačního, který zákon tvoří, vyžadovatí bude podrobné nenásilné úpravy a četných opatření, která budou moci býti učiněna teprve postupně. Touto instrukcí omezuje se Ústřední sociální pojišťovna toliko na nejnaléhavější pokyny.

I.

Tiskopisy přihlášek byly již přípravným sborem projednány a prostřednictvím Svazů pokladnám dodány. Ústřední sociální pojišťovna předpokládá, že nemocenské pojišťovny provedly pomocí těchto formulářů

soupisovou akci k 1. červenci podle pokynů již vydaných, a vyžádaly si vyplnění přihlášek v předepsané lhůtě. Ústřední sociální pojišťovna připomíná k tomu, že tato zvláštní soupisová akce k 1. červenci byla sice prováděna na přihláškových formulářích, že však tyto přihlášky nemají právní povahy přihlášek ve smyslu § 17 zákona, zejména neplatí pro ně zákonná třídní lhůta. Podání těchto přihlášek nahradí předložení výkazu podle § 21 zákona pro prvé období.

Na podkladě vyplněných přihlášek jest provést přearazení pojištěnců v zaměstnavatelských katastrech do mzdových tříd nového zákona. Soupis umožní též nemocenským pojišťovnám, aby si v příslušných záznamech poznamenaly, kteří zaměstnanci podléhají pensijnímu pojištění a kteří dovršili dne 1. července nebo dříve 60. rok svého věku, jimž se tedy pojistné pro pojištění invalidní a starobní nebude předpisovati.

Způsob dalšího upotřebení těchto přihlášek bude oznámen později. Zatím jest přihlášky pečlivě uschovati.

Nové vstupy do zaměstnání, výstupy a změny, které nastanou v době od 1. července až do dne odevzdání zvláštních přihlášek k 1. červenci 1926 nutno stejně jako pozdější vstupy do zaměstnání a změny vyžadovati v předepsané třídní lhůtě, a to na přihláškových formulářích, po případě na formulářích odhlásek a ohlásek změny mzdy, které byly pokladnám dodány prostřednictvím Svazů současně s formuláři přihlášek.

II.

Jakmile budou vypravena příslušná oddělení, vydá Ústřední sociální pojišťovna vzorné stanovy pro všechny druhy nemocenských pojišťoven; dokud nebudou vydány, zůstanou v platnosti dosavadní stanovy též které nemocenské pokladny potud, pokud neodporují právním předpisům zákona o sociálním pojištění. Zejména upozorňuje se na tato nová ustanovení:

Mzdové třídy.

Pojištěnci zařadí se do mzdových tříd podle tabulky, uvedené v § 12 zákona.*)

Pro pojištění invalidní a starobní shrnují se vždy v jednu třídu

třídy	I. — III.	jako třída A,
třídy	IV. a V.	jako třída B,
třídy	VI. a VII.	jako třída C,
třídy	VIII. — X.	jako třída D.

Je-li smluvna mzda týdenní, považuje se za denní mzdu šestý díl její; jsou-li však práce nebo služby vykonávány po sedm dní, považuje se za denní mzdu sedmý díl týdenní mzdy.

Je-li smluvna mzda měsíční, považuje se za denní mzdu dvacátý-pátý díl její; jsou-li však práce nebo služby vykonávány po celý měsíc, jest denní mzdou třicátý díl mzdy měsíční.

Nebyl-li zaměstnanec po celé takové období plně zaměstnán, jest denní mzdou podíl mezi vydělanou mzdou v tomto období a počtem jeho pracovních dní.

Učně (volontéra, praktikanta), jenž nepožívá mzdy (§ 10 zákona), jest zařaditi do první mzdové třídy (§ 12).

*) Pokud jsou dále uváděny paragrafy zákona bez podrobnějšího označení, rozumí se tím zákon ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n.

Pojištěnce, kteří již před 1. červencem dobrovolně pokračovali v pojištění, nutno přeřaditi do příslušných mzdových tříd podle nového zákona. Pojištěnci, kteří oznámí pojišťovně teprve po tomto dni, že chtějí býti dobrovolně dále pojištěni (§ 250 zákona), mohou býti podle své volby zařazeni do příslušné mzdové třídy podle nového zákona nebo do mzdové třídy nižší.

Příhlášky a odhlášky.

(§ 17 a násl. zákona.)

Zaměstnavatel jest povinen přihlásiti osoby u něho zaměstnané nejpozději třetího dne ode dne, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné a odhlásiti je v téže lhůtě ode dne, kdy pojištěnec přestal je vykonávati.

Doporučuje se a lze předpokládati, že stanovami bude nařízeno, aby hlášení se dělo na vydaných formulářích.

Zaměstnavatel, jenž včas pojištěnce nepřihlásil, je povinen zaplatiti pojišťovně peníz, rovnající se dlužnému pojistnému i s 5% úroky z prodlení. Kromě toho zaměstnavatel je povinen nahraditi nemocenské pojišťovně náklad za dávky, jež pojišťovna učinila podle ustanovení zákona nebo stanov, ačkoliv pojištěnec nebyl vůbec přihlášen, nebo byl sice přihlášen, ale nenáležitým způsobem (§ 18, odst. 1., písm. a) zákona), nebo byl přihlášen po uplynutí třídenní přihlašovací lhůty, teprve když nastal pojistný případ.

Zaměstnavatel, jenž včas pojištěnce neodhlásil, je povinen podle § 160, odst. 1., písm. b) zákona platiti pojistné po dobu, po kterou pojištěnec nebyl odhlášen, leda že by v osobě pojištěncově nastal pojistný případ nebo byl pojištěnec přihlášen k pojištění jiným zaměstnavatelem.

Zaměstnavatel je dále povinen nejpozději třetího dne oznámiti každou změnu, zejména změnu mzdy, pokud je rozhodná pro zařazení pojištěnce do mzdové třídy (§ 19 zákona).

Pojistné.

Pojistné vyměřuje se podle těchto tabulek:

a) v pojištění nemocenském:

Viz tabulku I.

b) v pojištění invalidním a starobním:

Viz tabulku II.

Současně se usneslo představenstvo Ústřední sociální pojišťovny, aby nemocenské pojišťovny odepsaly rozdíl pojistného těm zaměstnavatelům, kteří prokáží, že v době od 1. července t. r. do 19. července t. r. sráželi pojištěncům příspěvek za 6 dnů v týdnu. Nárok na odpis uvedených rozdílů musí zaměstnavatelé sami uplatnit a to do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru (§ 175 zák. čís. 221 z r. 1924).

Příspěvkové období.

Za příspěvkové období se pokládá kalendářní měsíc. Pojistné předepisuje se za celé týdny podle počtu sobot (4 nebo 5) v kalendářním měsíci s tím, že počíná-li nebo končí-li se povinnost platiti pojistné mezi týdnem, přihlíží se pro tento týden pouze ke dnům, na něž se vztahuje platební povinnost.

Tabulka I. Pojistné nemocenského pojištění.

Třída mzdová	Pojistné za d n í						Pojistné za t ý d n ů (beze zření na to, pracuje-li se 6 nebo 7 dnů v týdnu)				
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5
I.	0'20	0'40	0'60	0'80	1'—	1'20	1'40	2'80	4'20	5'60	7'—
II.	0'40	0'80	1'20	1'60	2'—	2'40	2'80	5'60	8'40	11'20	14'—
III.	0'60	1'20	1'80	2'40	3'—	3'60	4'20	8'40	12'60	16'80	21'—
IV.	0'80	1'60	2'40	3'20	4'—	4'80	5'60	11'20	16'80	22'40	28'—
V.	1'—	2'—	3'—	4'—	5'—	6'—	7'—	14'—	21'—	28'—	35'—
VI.	1'20	2'40	3'60	4'80	6'—	7'20	8'40	16'80	25'20	33'60	42'—
VII.	1'34	2'70	4'04	5'40	6'74	8'10	9'44	18'88	28'32	37'76	47'20
VIII.	1'50	3'—	4'50	6'—	7'50	9'—	10'50	21'—	31'50	42'—	52'50
IX.	1'64	3'30	4'94	6'60	8'24	9'90	11'54	23'08	34'62	46'16	57'70
X.	1'80	3'60	5'40	7'20	9'—	10'80	12'60	25'20	37'80	50'40	63'—

Tabulka II.

Pojistné invalidního a starobního pojištění.

Třída mzdová	Pojistné za						Pojistné za				
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5
	d n ů						t ý d n ů (bez zření na to, pracuje-li se 6 nebo 7 dnů v týdnu)				
A	0'62	1'24	1'86	2'46	3'08	3'68	4'30	8'60	12'90	17'20	21'50
B	0'82	1'64	2'46	3'26	4'08	4'88	5'70	11'40	17'10	22'80	28'50
C	1'02	2'04	3'06	4'06	5'08	6'08	7'10	14'20	21'30	28'40	35'50
D	1'26	2'52	3'78	5'02	6'28	7'54	8'80	17'60	26'40	35'20	44'—

III.

Dávky.

Pojištěnci, u nichž pojistný případ nastane po 1. červenci 1926, mají nárok na dávky podle příslušných ustanovení zákona č. 221 Sb. z. a n. z roku 1924, při čemž se přeřazení do nových mzdových tříd nepokládá za změnu mzdy podle § 99 zákona. Peněžité dávky, na něž byl získán nárok ještě před 1. červencem 1926, jest poskytovat podle dřívějších právních předpisů. Podrobnější ustanovení budou Ústřední sociální pojišťovnou vydána později.

IV.

Účtování pojistného.

Ústřední sociální pojišťovna vychází z předpokladu, že jednotlivé svazy nemocenských pokladen a Zemská úřadovna pro pojišťování dělníků v Bratislavě podle výnosu ministerstva sociální péče č. j. 13857 F/2 z roku 1925 zavedly ve svých pokladnách katastry a běžné účty zaměstnavatelů, které dovolují spolehlivý předpis a zaúčtování platby pojistného pro pojištění nemocenské i invalidní a starobní odděleně. Pokud se tak snad ještě nestalo, budiž uvedenému výnosu s urychlením vyhověno tak, aby řádné a zejména oddělené vyúčtování bylo zabezpečeno. Instrukce o zaúčtování předepsaného a zaplaceného pojistného invalidního ve prospěch Ústřední sociální pojišťovny, jakož i tiskopis jednotného platebního výměru budou vydány v nejbližší době.

Oběžník Ústřední sociální pojišťovny č. j. 660-S-1926 ze dne 24. července 1926 o formulářích platebních výměrů.

Všem svazům nemocenských pojišťoven.

Podle výsledku porady konané za účasti zástupců Svazů nemocenských pojišťoven v pátek, dne 23. července t. r. a porady užší komise, tam zvolené, byly vypracovány vzorné formuláře platebních výměrů, které Vám v příloze zasíláme se žádostí, abyste je vhodným způsobem uvedli ve známost nemocenských pojišťoven.

Formuláře jsou dvojího druhu. Prvý vzor jest určen pro zaměstnavatele, mající větší počet zaměstnanců a dlužno k němu připojiti zvláštní konsignaci nebo t. zv. protikatastr, druhý vzor určen je pro zaměstnavatele s menším počtem zaměstnanců.

Text platebního výměru i jeho úpravu jest přesně dodržovati. Zejména připomínáme, že platební výměry mají míti přesně normalisovaný rozměr, a to u prvního vzoru 210×148 mm, u druhého vzoru 210×297 mm, neboť se jedná o to, aby napříště veškeré tiskopisy nemocenských pojišťoven i Ústřední sociální pojišťovny provedeny byly v několika málo účelně volených velikostech.

Nemocenské pojišťovny buďtež upozorněny, že podle instrukce Ústřední sociální pojišťovny ze dne 19. července, č. j. 476-S-26, pokládá se za přísp. období kalendářní měsíc, čímž určuje se splatnost pojistného ve smyslu § 163 zák. č. 221 z roku 1924. Je tedy zaměstnavatel povinen podle § 161, odst. 2., zaplatiti pojistné i bez vyzvání prvního dne kalendářního měsíce bezprostředně následujícího, na př. pojistné za měsíc srpen (stanovené v srpnu čtyřmi týdenními příspěvky) jest splatno dne 1. září.

Nemocenské pojišťovny mohou prakticky počítati s předpisy pojistného za uplynulý kalendářní měsíc teprve počátkem měsíce následujícího, dlužno